

EYLÜL 2014 SAYISINDA:

AB – ABD
AB – KANADA
AB – KORE
AB – RUSYA
AB - ÇİN
YASAL DÜZENLEMELER

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks: 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center,EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T:861064622066 F: 861064623206

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli – Dilek Aydın bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

BUSINESSEUROPE, Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu olarak AB üyesi ve aday ülkelerden özel sektör temsil kuruluşlarını bünyesinde topluyor. Avrupa iş dünyasının ortak sesi olarak AB kurumları ve hükümetleri tarafından resmen Avrupa özel sektörünün temsil kuruluşu olarak tanınıyor.

Uzman komiteleri, ihtisas komisyonları ve en üst düzey siyasal ve ekonomik girişimleriyle BUSINESSEUROPE AB siyaset oluşturma ve karar alma sürecinin temel direklerinden biri olarak etkinliklerini sürdürüyor. Türkiye'den TÜSİAD ve TİSK BUSINESSEUROPE'un tam üyesidirler.

Bu bültende aylık olarak Avrupa iş dünyasının öncelikli konularını ve bunlar etrafında oluşan siyaset gündemini özetlemeyi hedefliyoruz.

Dr Bahadır Kaleağası

Uluslararası Koordinatör

AB ve BUSINESSEUROPE nezdinde

TÜSİAD ve TİSK Daimi Temsilcisi - Brüksel

AB – ABD

- BUSINESSEUROPE 23 Eylül'de Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın (TTIP) Avrupa iş dünyası için önemini ele alan ve basın mensuplarının katılımıyla gerçekleşen bir tartışma düzenledi. Etkinliğin amacı gazetecileri iş dünyası temsilcileri, işçi sendikaları ve tüketicilerle bir araya getirerek, TTIP kapsamında gıda ve ürün güvenliği, **çalışanların hakları**, çevre ve yatırımcı koruması gibi tartışmalı konular üzerine farklı görüşleri ele almaktır. Toplantıya aynı zamanda sivil toplum örgütleri, Avrupa Parlamentosu üyeleri,

AB Komisyonu temsilcileri ve ABD'li karar alıcılar da katıldı. BUSINESSEUROPE Genel Direktörü Markus Beyrer, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) Genel Sekreteri Bernadette Ségol, Avrupa Tüketici Örgütü (BEUC) Genel Direktörü Monique Goyens ve Alman Mühendislik Federasyonu (VDMA) Başkan Yardımcısı ve Schütte GmbH & Co KG şirketinin sahibi Carl Martin Welcker konuşmacılar arasındaydı. Konuşmacıların sunumlarında ele aldığı temel mesajlar şu şekildedir:

Beyrer, BUSINESSEUROPE: "TTIP'ye karşı geliştirilen tezler temelde küreselleşmeye karşı tezlerdir. **Küreselleşme** gerçeği karşısında AB'nin bu süreci kendi modeline uygun bir şekilde yönlendirebilmesi için TTIP önemli bir etki alanı yaratacaktır. Ek olarak TTIP KOBİ'lerin küreselleşmenin etkilerine karşı hazırlıklı olmalarını sağlamak için bir araç olacaktır."

Ségol, ETUC: "Vatandaşların çıkarları temelinde faydalı bir anlaşma için çalışma standartlarının uygulanması ve kamu hizmetlerine saygı duyulması önceliklidir. **ISDS** (yatırımcı-devlet anlaşmazlık çözüm mekanizması) konusu ise anlaşma dışında bırakılmalıdır."

Goyens, BEUC: "Ticaret anlaşmaları tüketiciler için ürün ve hizmet seçeneklerini artırması, maliyetleri düşürmesi ve yenilikçiliği teşvik etmesi sebebiyle genel olarak desteklenmektedir. Ancak TTIP'nin bu yönde başarıyla sonuçlanması için müzakere metinlerine erişim başta olmak üzere daha fazla **saydamlık** talep edilmektedir."

Welcker, VDMA: "Ticaretin önündeki engellerin kaldırılması, büyük şirketlerden ziyade **KOBİ'ler** için anlamlı bir fark yaratacaktır." [Tartışmayı izlemek için](#)

AB – Kanada

- AB ve Kanada arasındaki zirve Ottawa'da gerçekleşti. Zirvede, AB-Kanada **Kapsamlı Ekonomi ve Ticaret Anlaşması**'nın (CETA) beş

yıldır süren müzakerelerinin tamamlandığının resmi duyurusu yapıldı ve anlaşma paraflandı. AB ve Kanada arasındaki anlaşma ile birlikte ilk defa AB ile bir başka batı ekonomisi arasında ekonomi ve ticaret anlaşması gerçekleştirilmiş oldu. Büyük bir pazara sahip olan Kanada doğal kaynaklar açısından da zengin bir ülke. Ayrıca AB açısından önemli bir yatırım merkezi ve ihracat ortağı durumunda.

Bu anlaşmanın tamamlanması ile birlikte AB şirketleri Kanada piyasasında ABD'li şirketler ile eşit koşullarda rekabet içinde olabilecek. AB-Kanada anlaşmasının uygulamaya konulması sonrasında aradaki mal ve hizmet ticaretinin %23 artması, bunun da AB GSYH'sine yılda yaklaşık **12 milyar Euro** katkı sağlaması bekleniyor.

CETA ile birlikte AB ve Kanada arasında sanayi ürünlerine uygulanan gümrük tarifeleri ortadan kaldırılacak ve böylece AB'li ihracatçılar yılda yaklaşık 470 milyon € tasarruf sağlamış olacak. Vergilerin büyük bir çoğunluğu anlaşma yürürlüğe girer girmez kaldırılacak. Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden 7 yıl sonra AB ve Kanada arasında sanayi ürünlerinde hiçbir gümrük vergisi kalmayacak.

Tarım ve gıda sektörleri için de büyük çapta bir serbestleştirme olacak; AB tarım ve gıda ürünlerinin %92'si Kanada'ya gümrük vergisi ödenmeksizin ihraç edilecek. Bu durum özellikle işlenmiş gıda ürünleri açısından AB için önemli fırsatlar içeriyor. İşlenmiş gıda sektörünün CETA'dan önemli kazanımları olması bekleniyor. Şarap ve alkollü içkilerde gümrük vergisinin kaldırılmasına ek olarak diğer ticari engellerin ortadan kaldırılması sayesinde AB'li üreticilerin Kanada pazarına girişi daha kolay hale gelecek.

AB açısından sığır eti, domuz eti ve tatlı mısır; Kanada açısından ise süt ürünlerinde pazara tercihli giriş kotalarla sınırlandırılacak. Tavuk ve yumurtada her iki tarafta da serbestleştirme olmayacak.

AB'deki balık ürünleri işleme sektörü Kanada'nın balık piyasasına daha iyi koşullarda giriş gerçekleştirebilecek.

Kamu alımlarında ise bu anlaşma ile ilk defa yabancı şirketlerin Kanada'daki kamu alımlarına yerli şirketlerle eşit koşullarda katılımına olanak sağlanmış oluyor. AB şirketlerinin Kanada'da her türlü yönetim seviyesindeki (yerel ya da federal düzeyde) kamu alımlarına katılımı mümkün hale geliyor. Kanada AB şirketlerinin kamu alımı ihalelerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere Kanada'nın internet tabanlı bir site oluşturması gerekiyor.

Yatırımların korunması ve yatırımcı ile devlet arasındaki anlaşmazlıkların çözümü konusunda ise CETA'nın içeriğindeki maddeler AB üye ülkeleri ile Kanada arasında daha önceden tamamlanmış 8 anlaşmanın yerini alacak. Böylece konunun tek bir çerçevede ele alınması sayesinde yatırım ortamının saydamlığı ve öngörülebilirliği de artırılmış olacak. Anlaşmada yer alan kurallara göre Kanada ve AB ülkelerinde devlet ve yerel mahkemeler yatırımcı ve tacirlerin hepsine eşit şekilde davranacak. Şirketler de tüketici güvenliği için alınan önlemler nedeniyle kar marjlarının düşüğünü ileri sürerek dava açamayacak.

AB, Kanada'nın ikinci büyük ticaret ortağı durumunda bulunuyor. Kanada'nın dış ticaretinin %10'u AB ile gerçekleşiyor. Kanada ise AB'nin 12. sıradaki ticaret ortağı. İki taraf arasındaki mal ticareti 60 milyar €'ya ulaşıyor. Makine, ulaşım ekipmanları ve kimyasal maddeler AB'nin Kanada'ya ihraç ettiği malların başında geliyor. 2012 yılı verilerine göre AB ve Kanada arasında ulaşım ve seyahat, sigorta ve iletişim alanlarında 26 milyar Euro'dan fazla hizmet ticareti gerçekleşti.

Yatırım alanında kaydedilen ilerleme de mal ve hizmet ticaretinde olduğu gibi her iki taraf için de büyük önem taşıyor; AB, Kanada'daki ikinci büyük yatırımcı durumunda iken Kanada AB'deki dördüncü büyük yatırımcı ülke. 2012'ye göre Kanada'daki AB yatırımları toplam 260 milyar

Euro, Kanada'nın AB ülkelerindeki yatırımları ise 142 milyar Euro'ya ulaşmış bulunuyor.

Anlaşmanın tamamlanmasını Avrupa özel sektörü açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendiren BUSINESSEUROPE yatırımcı-devlet anlaşmazlıklarını düzenleyen bölümün anlaşma metninden çıkarılması yönünde bazı siyasilerin kamuoyunda çıkan açıklamaları ile ilgili olarak Almanya Şansölyesi Angela Merkel'e bir mektup gönderdi. Beş yıl süren müzakereler sonucunda hem AB hem de Kanada açısından dengeli bir anlaşmaya varıldığına ve bu anlaşmanın iki tarafın ekonomilerine olumlu katkıları olacağına işaret edilen mektupta özellikle kamu alımları ve coğrafi işaretleme başlıklarında elde edilen sonucun kritik önem taşıdığı hatırlatılıyor. Anlaşma metninde yer alan yatırımcı – devlet anlaşmazlıklarının çözümü ile ilgili bölümün çağdaş, saydam ve güvenilir bir süreç ortaya koyduğu savunuluyor ve AB özel sektörünün mevcut haliyle bu bölümün anlaşma içeriğinde kalması gerektiğine inandığı vurgulanıyor. Anlaşma metninden bu bölümün çıkarılması halinde AB'nin güvenilir bir müzakereci olması ile ilgili inanç ve saygınlığın zarar göreceğinin altı çiziliyor. Bu görüşten hareketle basında yer alan bazı Alman politikacıların açıklamalarının endişe verici olduğu belirtiliyor.

[Ayrıntılı bilgi için](#)

AB – Kore

- BUSINESSEUROPE Genel Direktörü Markus Beyrer Avrupa Birliği Güney Kore Büyükelçisi Kim Chang-beom ile bir araya gelerek AB – Kore Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında iş dünyası ilişkilerinin son durumunu görüştü. Genel değerlendirme olumlu olmakla birlikte, özellikle **tarife dışı engeller** ve **gümrük işlemleri** konusunda iyileştirilmeye gidilmesi gerektiği not edildi. Toplantıda ayrıca 15-16 Ekim'de Milano'da gerçekleşecek AB – Asya İş Dünyası Zirvesi kapsamında AB – Kore iş dünyası yuvarlak masa toplantısı düzenlenmesi konusu ele alındı. [Ayrıntılı bilgi için](#)

AB – Rusya

- 24 Eylül'de Avrupa Parlamentosu Liberal Demokratlar Grubu (ALDE) tarafından AB'nin Rusya'ya karşı uyguladığı yaptırımlar ve AB – Rusya ilişkilerinde son dönemde yaşanan gelişmeler ışığında AB'nin yeni bir **ticaret politikasına** ihtiyacı olup olmadığı konularını ele alan bir toplantı düzenlendi. BUSINESSEUROPE'u temsilen toplantıya katılan Uluslararası İlişkiler Direktörü Luisa Santos BUSINESSEUROPE'un Doğu Ukrayna'daki durum üzerine derin endişe içinde olduğunu dile getirdi.

Krizin ekonomik boyutuna ilişkin olarak Santos, AB'nin Rusya'ya karşı uyguladığı **yaptırımların** Avrupa iş dünyasının çıkarlarının tersine işleyecek istenmeyen sonuçlardan kaçınmak üzere dikkatle seçilmiş ve odaklı tedbirler olduğuna dikkat çekti. Santos yaptırımların etkilerine yönelik bilgilerin henüz sınırlı olduğunu vurgulamakla birlikte, yaptırımların 2015 yılı boyunca yürürlükte kalmasının Avrupa iş dünyası ve ekonomisi üzerinde önemli oranda olumsuz sonuçları olacağını belirtti. Avrupalı yatırımcıların Rusya'da yaşadığı zorluklara da dikkat çeken Santos, bu konunun nasıl ele alınabileceğine yönelik görüşlerini paylaştı. Santos söz konusu zorlukların Ukrayna krizi öncesinde de etkisini hissettirdiğine dikkat çekti. [Ayrıntılı bilgi için](#)

AB - Çin

- AB Komisyonu halihazırda AB şirketlerinin Çin'de karşı karşıya kaldıkları yatırım kısıtlarını tespit etmek amacıyla bir araştırma hazırlattı. Çin'de Şangay Serbest Ticaret Bölgesi Pilot uygulaması kapsamında devam etmekte olan reform çalışmalarının bir değerlendirmesi de bu araştırmada yer alıyor. Convington & Burling adlı hukuk firmasına hazırlatılan araştırmanın bulguları AB ile Çin arasında devam etmekte olan yatırım anlaşması müzakerelerinde AB Komisyonu tarafından gündeme getirilecek ve Çin'in bu alanlarda iyileşme yapması talep edilecek.

“Çin’deki Yabancı Yatırımları Kısıtlayan Uygulamalar” başlıklı araştırmada yer alan bazı tespitler:

→ Sanayi politikası kapsamındaki bazı uygulamalar özellikle Çinli şirketleri desteklemek amacıyla düzenlenmiştir.

→ Doğrudan yabancı yatırımcı başvurularının değerlendirildiği onay süreçleri saydam değildir.

→ Yabancı yatırımcılar, Dünya Ticaret Örgütü kurallarına ya da Çin’in kendi kurallarına uymadıkları yönünde tespitleri olsa bile resmi makamları şikayet edebilecekleri etkin bir yargı sistemi bulunmamaktadır. Yabancı şirketler mevcut yatırımlarının olumsuz etkileneceğini düşündükleri için resmi makamlarla ilgili şikayetlerini yargı sürecine taşımaya çekinmektedir. Raporun tamamına

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/august/tradoc_152739.08.10.pdf internet bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Yasal Düzenlemeler

- BUSINESSEUROPE Kıdemli Danışmanı Erik Berggren 18-19 Eylül’de Roma’da gerçekleşen sade ve etkin yasal düzenlemeler konulu toplantıya konuşmacı olarak katıldı. Berggren AB kurumlarının çalışmalarının AB iş dünyası için somut sonuçlar üretmesi için yasal düzenlemelerin hazırlık aşamasında gerçekleştirilen etki değerlendirmelerinin önemine dikkat çekti. Berggren ayrıca “akıllı yasal düzenleme” (smart regulation) olarak da tanımlanan yasal düzenleme çerçevesinin sadeleştirilmesi ve etkinliğinin artırılması hedefinin gerek AB düzeyinde gerek ulusal düzeyde politika oluşturucular arasında bir düşünce yapısı olarak benimsenmesi gerektiğini dile getirdi.

BUSINESSEUROPE AB’nin rekabetçiliğinin geliştirilmesi için büyüme ve yatırımları artıracak bir yasal düzenleme çerçevesi oluşturulmasının önemini ele alan görüşünde, akıllı yasal düzenleme yaklaşımının bu alanda anahtar olduğuna dikkat çekiyor. Bu bağlamda BUSINESSEUROPE temel önerilerini, akıllı yasal

düzenleme çerçevesinin benimsemesi gereken anahtar ilkeleri ve AB’nin bu yönde kullanabileceği araçları şu şekilde listeliyor:

Anahtar öneriler:

- Tüm politika girişimlerinde ve yasa önerilerinde **rekabetçilik** ve ekonomik büyümenin odak noktası olması ve buna yönelik kapsamlı değerlendirmelerin etki değerlendirmesi çerçevesinde gerçekleştirilmesi,
- Tüm politika alanlarında yasal düzenlemelerden kaynaklanan **maliyetlerin** azaltılması,
- **Üye ülkelerin** AB mevzuatını ulusal mevzuata aktarırken yasal çerçeveye dâhil ettikleri ve AB tek pazarını, AB’nin rekabetçiliğini ve büyümesini olumsuz yönde etkileyebilecek ek gereklilikler üzerine daha saydam olmalarının sağlanması.

Anahtar ilkeler:

- **Orantılılık:** Rekabetçilik üzerinde orantısız etkileri olan yasal düzenlemelerden kaçınılması ve yeni düzenlemelerin mevcut düzenlemelerle tutarlı olmasının sağlanması,
- **Açıklık:** İş dünyası örgütleri ve diğer paydaşların düzenlemelerin hazırlık çalışmalarına erken safhalarda ve anlamlı sonuçlar üretebilecek ölçüde katılımının sağlanması,
- **Saydamlık:** Etki değerlendirmesi veya yasa önerisi tamamlanmadan önce paydaşların olası sorunları ve eksiklikleri ele alabilmesi için taslak etki değerlendirmelerinin yayımlanması.

Anahtar araçlar:

- **Etki değerlendirmeleri:** Tüm kapsamlı girişimlerde gerçekçi bir modellemeye ve kuvvetli bilimsel verilere dayalı etki değerlendirmeleri gerçekleştirilmeli. Aynı zamanda farklı alanlarda geliştirilen kuralların toplam etkisi de göz önünde bulundurulmalı ve

sonuçlar bağımsız kuruluşlar tarafından yeniden incelenmeli.

- **Danışma süreçleri:** İş dünyası örgütleri ve diğer ilgili tüm paydaşların katılımının sağlandığı kapsamlı kamu danışma süreçleri gerçekleştirilmeli. Bu bağlamda danışma süreci kamuya etkili şekilde duyurulmalı ve paydaşlara görüşlerini etkili şekilde sunmaları için yeterli süre verilmeli.
- **Değerlendirme ve hedefler:** Tüm AB yasal düzenlemelerinin uygulama sonrası etkilerinin sistematik gözetimi ve değerlendirmesi yapılarak aşırı külfetler, tutarlı olmayan unsurlar, etkili olamayan veya geçerliliğini kaybeden kurallar belirlenmeli. Bu çalışmalardan kaynaklanan değişiklik önerileri iş dünyasının ve vatandaşların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hazırlanmalı. AB kurumları iş dünyasının karşılaştığı tüm aşırı külfet ve maliyetleri azaltma yönünde sade ve net hedefler belirlemeli ve bu süreçte yeni düzenlemelerle ek zorluklar yaratılmamasına dikkat etmeli. [Ayrıntılı bilgi için](#)
